

Kass János hatvanéves

A Kass név a régi szegediek s a város hagyományait tudatosan ápolók körében ma is elsősorban a szállodat-vendéglőt s az „öreg Kasst”, az egykor-volt tulajdonost, a magyar polgárosodás eme ügyes és igyekvő alakját idézi föl, sőt mondhatnánk, „jelenti”. A „Kass” épülete városképi jelentőségű mai elhanyagolt formájában, felújításra és hasznosításra várva is; része Szegednek, része múltjának: irodalom- és kultúrhistóriájának. Előbb-utóbb méltó tudományos földolgozása is megszületik a helytörténetre fogékony szegediek okulására. De amire idősebb Kass János nem gondolhatott s amit sokáig mintha a szegediek sem akartak volna tudni: az unoka, aki alig ismerhette nagyapját, hisz kisgyerek volt, amikor az „öreg” meghalt, szélesebb körű ismeretséghez s elismertséghez jutott mint bárki a családból. Vendéglője ugyan nincs, de művész lett, akinek szülővárosa már életében galériát nyitott.

Szegedtől Szegedig azonban hosszú volt Kass János útja. A szegedi gyerekkor s a műveit szülővárosába visszahozó elismert mester gesztusa között egy akadályokon rendre túljutó, gazdag termésű művészi pálya ível. Am már tudjuk, egyike ő legjobb grafikusainknak, akinek művészetére a nagyvilág is figyel (mint most legutóbb Frankfurtban).

Több területen is maradandót alkotott. Kitűnő, legjobb műveiben bravúrosan rajzoló grafikus. Rajztudása — mint a régi nagy mestereknél is — olyan alapot ad neki, amelyre biztosan építhet munkája közben. Grafikai lapjai, könyvillusztrációi — bármily technikával készüljenek — gazdag világú, biztos kézzel megrajzolt munkák, magukon viselve egy invenciózus elme, egy izgalmas személyiség egyedítő, mindenki mástól megkülönböztető jegyeit. Irodalomhoz, kultúrához tudatosan kapcsolódik kora fiatalságától; az egyetemes kultúra nagy teljesítményei ösztönzik újratereztésre, grafikai megjelenítésre s író kortársai, barátai (Kassáktól Nagy Lászlón át Juhász Ferencig) kapcsolták s kapcsolják be ma is a magyar művelődés nagy áramaiba. Nem véletlen hát, hogy művésze igazi értő is nem annyira hivatásos kritikusai, mint inkább író kortársai: Juhász Ferenc, aki jó néhányszor szólt már teremtett világról, vagy Somlyó György, aki verset írt róla, találkozásván műveivel. S bizonyos, grafikai lapjai mellett mint könyvművész, mint folyóiratok s könyvek illusztrátora, tipográfiai megtervezője, mint mesterember is rányomta a maga bélyegét az utóbbi évtizedek magyar könyvkultúrájára.

Hihetetlennek tetszik, de az életrajz — az életút — kemény adatai kétségtelenné teszik: immár ő is hatvanéves! Élete s pályája e pontján tisztelettel köszöntjük!